

Handläggare
Sebastian Rigi
Telefon: 0850822043

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2022-04-28

Nya möjligheter i 15-minutersstaden - motion från (V)

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Maria Ljuslin (V) föreslår i en motion att staden ska anamma konceptet 15-minutersstaden, som innebär en multipolär stadsstruktur där gång, cykel eller kollektivtrafik ska ta dig till alla dina målpunkter inom 15 minuter. Förvaltningen är positiv till idén om en multipolär stad.

Ärendet

Stadsdelsnämnden har fått möjlighet att yttra sig över en motion från kommunstyrelsen, skriven av Maria Ljuslin (V). Motionären hänvisar till konceptet 15-minutersstaden. Det som 15-minutersstaden avser är en stad med ett starkt lokalsamhälle där transportsträckor är korta – och således utsläppen låga -, serviceutbudet är utbrett och nära tillhands. Konceptet påminner lite om ABC-staden som syftade till att ha arbete, bostad och centrum geografiskt koncentrerat. Grundpremisen för idén är att en stad ska vara *multipolär*. Det innebär att staden inte har en kärna där arbetsplatser och service koncentreras, istället har staden många mindre knutpunkter som är geografiskt utspridda och innebär att invånarna ska kunna nå alla sina målpunkter inom 15 minuter.

Motionären föreslår följande:

- Genom en kartering via stadens GIS-verktyg snarast ta fram en rapport som redovisar vilka områden och delar av kommunen som närmast uppfyller målet om 15-minutersstaden.
- Genom en kartering via stadens GIS-verktyg redovisa vilka områden och delar av kommunen som ligger längst ifrån att uppfylla målet om 15-minutersstaden.
- Genom en aktiv medborgardialog i de områden som står längst ifrån 15-minutersstaden låta medborgarna svara på hur de upplever sin närmiljö idag, vad som skulle behövas för att de ska kunna ändra sina resvanor och vad de saknar i sin lokala närmiljö idag.
- Utredda och sammanställa vilka platser som skulle kunna tillgängliggöras för att bli sociala gröna umgängesytor, exempelvis på befintliga tak och skolgårdar
- Utredda och sammanställa vilka verksamhetsområden som skulle kunna samutnyttja lokaler med bäst nytta för brukare, elever och föreningsliv.
- Ta fram ett pilotområde som nu står längst ifrån 15-minutersstaden men där ett komplett lokalsamhälle både har behov och förutsättningar för att växa fram

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhällsplanering och intern service. De fackliga organisationerna informerades vid förvaltningsgrupp den 19 april 2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till idén om mer geografiska analyser för Stockholm och olika stadsdelar. Staden har generellt mycket data som inte nyttjas tillräckligt. Förvaltningen är också positiv till en multipolär stadsstruktur då detta har många fördelar ur ett samhällsplanerarperspektiv.

Idén om 15-minutersstaden genomförs redan på många sätt i Stockholm. Stadens kollektivtrafik arbetar fram nya tvärförbindelser som inte går via city, nya stadsdelar innehåller inte bara bostäder utan också arbetsplatser och service, områden som är dåligt sammankopplade byggs ihop och sammanlänkas på nya sätt.

Även om staden genom samhällsplanering kan möjliggöra för en multipolär utformning så kan det ibland vara svårt att få det att fungera i praktiken i samtliga områden. Att service och arbetsplatser lokaliseras på en specifik plats är i mångt och mycket kopplat till efterfrågan, något som staden har svårt att kontrollera. Om efterfrågan sviktar i en stadsdel kommer serviceutbudet att flytta sig

till en annan plats. Ett lokalsamhälle kan stärkas på många andra sätt också, men just serviceaspekten kan i vissa fall vara en svår nöt att knäcka.

Frågan om umgängesytor på skolgårdar och tak är en fastighetsägarfråga. Staden kan givetvis driva på och skapa dialog med fastighetsägare om att göra om exempelvis tak till umgängesytor, men i slutändan är det fastighetsägarna som bestämmer.

Om staden ska börja genomföra geografiska analyser av områden, eller till och med göra en pilotstudie, bör man avgränsa sig vad gäller tillgång till service. I motionen skrivs det att man i en 15-minutersstad ska ha *all* samhällsservice inom 15 minuters avstånd till fots, cykel eller kollektivt. Vad *all samhällsservice* innebär kanske behöver snävas av något, då ett helt samhälles utbud av samhällsservice troligen är omöjligt att arrangera inom 15 minuters resväg.

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Linda Palo
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Remissunderlag - Nya möjligheter i 15-minutersstaden - motion från (V)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2022-04-11
Linda Palo, avdelningschef	2022-04-11